

DE UNDE VINE PROFESORUL LORIN CANTEMIR?

Valeriu Dulgheru, prof.univ.dr.hab.

„Ideile, ca și fructele, se coc în timp”

(Lorin Cantemir)

Lorin Cantemir s-a născut la data de 17 martie 1934 în satul Zelena, comuna Medveja Mare, județul Hotin, în familia mama Tatiana Cantemir și tatăl – Traian Cantemir. Comuna Zelena se afla la 26 km de Cetatea Hotinului și aproximativ 12 km de Rădăuți pe Prut. Localitatea Zelena este o comuna în raionul Chelmenți, din Cernăuți – Ucraina. Satul este situat la o altitudine de 169 metri, în partea de sud-vest a raionului Chelmenți și are în momentul de față peste 1980 locuitori, preponderent de naționalitate ucraineană. Localitatea Zelena a făcut parte încă de la înființare din Ținutul Hotinului, al regiunii istorice Basarabia a Principatului Moldovei, prima mențiune a satului fiind din data de 2 aprilie 1605. Încă de atunci și până astăzi, diferite părți ale satului și-au păstrat numele: Horbâ, Mahala, Marcăuți. Chiar dacă populația actuală este majoritar ucraineană, cultura satului este destul de strâns legată de obiceiurile românești, fiind mulți purtători de nume de familie românești: Ardelean, Bejenar, Condrea, Nicula, Pascari, Mircea, Ungurean, Puiul, Adajiu, Moldovan, Ceban, Herțanu.

Tatăl, Traian Cantemir, folclorist, lingvist, prozator, istoric literar, filolog, considerat de specialiști unul dintre cei mai mari cărturari bucovineni din secolul al XX-lea. *Născut* la 7/20 septembrie 1907, în comuna Pătrăuți, județul Suceava – d. 7 august 1998, la Iași. *Studii*: Liceul „Ștefan cel Mare” din Suceava (1918-1926); Universitatea din Cernăuți, Facultatea de Litere și Filosofie (1926-1931); specializare la „*Academia di Romania*” din Roma (1931-1933); Doctor în

litere și filosofie la Universitatea din Cernăuți (1936), cu teza „Istroromâni” (îndrumător Leca Morariu).

Activitate profesională: Profesor la liceele din Hotin și Cernăuți (1934-1937); Asistent la Catedra de literatură română modernă și folclor a Universității din Cernăuți și secretar la Institutul de Literatură, Filologie, Istorie și Folclor (1937-1944); Profesor de limba română la Liceul Teoretic de Băieți „*Nicolae Bălcescu*” și la Liceul Comercial din Râmnicu Vâlcea (1944-1964); Președinte al Cenaclului literar „Anton Pann” (1952-1964), președinte al Societății de Științe Filologice, filiala Vâlcea; Lector la Institutul Pedagogic din Bacău (1964), conferențiar universitar (1968), secretar științific (1966-1974), șeful Catedrei de limba și literatura română (1964-1973). A editat publicațiile bucovinene: Anuarul Societății „*Armonia*”, Buletinul „*Mihai Eminescu*”, „*Făt Frumos*”, „*Fond și formă*”. Fondator și redactor la revistele „*Aurora*” (Hotin), „*Revista Bucovinei*” și „*Bucovina literară*” (Cernăuți). A coordonat publicațiile de specialitate „*Comunicări de istorie și filologie*” și „*Studii și cercetări științifice*” (Bacău). A debutat cu proză și versuri în „*Junimea literară*” (1927). Traian Cantemir și-a imaginat lumi paralele în nuvelele abandonate prin cuprinsul vechilor reviste literare, dar și în romanele cu destin neîmplinit, „*Fata Gazdei*” și „*Lumini și umbre*”, sau exemplara sa carte, care îl proba ca romancier redutabil, „*Mensa Academică*” (1938). Președintele Acosiației Culturale „*Ginta Latină*” Dr. Vlad Bejan avea să spună: „*Profesorul Traian Cantemir - povestea unui om înțelept, om de cultură, animat de sentimentul de frăție pentru istro-români, dar și pentru sentimentul datoriei naționale*”.

Tânărul Lorin Cantemir a urmat cursurile scolii primare și primul an la Conservatorul de Muzică (clasa de pian) la Cernăuți (1941-1944) și la Străjești Drăgășani (1944-1945). Este absolvent al Liceului Teoretic de băieți „*Alexandru Lahovari*”, Râmnicu Vâlcea (1945-1952). Între anii 1952 și 1957 este student și apoi absolvent al Facultății de Electrotehnică din Iași. După absolvirea Facultății, în 1958, devine preparator principal la catedra de Utilizări a Facultății de Electrotehnică din Iași, iar din anul 1960 - asistent universitar, până în anul 1964, când ocupă postul de Șef

de lucrări. Apoi urmează un stagiul de perfecționare la Institutul Electrotehnic Montefiore Liege și la SNCB (Căile Ferate Belgiene) (1970 – 1971) ca bursier al statului belgian. În a. 1974 Lorin Cantemir susține doctoratul sub îndrumarea prof.dr.ing. Vasile Prisăcaru, cu subiectul „*Contribuții teoretice și experimentale asupra motorului trifazat liniar de inducție și posibilități de utilizare*”. Menționăm că din comisia de analiză și susținere a tezei de doctorat au făcut parte reputații profesori Gheorghe Hortopan de la Institutul Politehnic București și Secretar în Ministerul Învățământului și Educației și prof.dr.ing. Aurel Negreanu de la Politehnica Timișoara. În 1975 devine conferențiar, iar în 1996 - profesor și conducător de doctorat în specializare inginerie electrică. A coordonat 35 doctoranzi, dintre care 16 și-au susținut teza de doctorat după cum urmează: *Ion Gavrilă*, Contribuții la analiza comportării suspensiei catenare în procesul de captare a energiei electrice în sistemele de tracțiune electrică feroviară; *Daniel Apostol*, Contribuții privind concepția locomotivelor dielelectrice; *Adrian Panait Alexandrescu*, Contribuții privind micromotoarele liniare; *Marian Petrescu*, Aplicarea logicii fuzzy în controlul regimurilor dinamice ale unui vehicul; *Radu Dumitru Pentiu*, Cercetări privind motoarele liniare de inducție în construcție hibridă; *Mihai Răsvan*, Posibilități de comandă a sustentației electromagnetice; *Ion Isbășescu*, Cercetări privind sustentația de tip electromagnetice; *Vasile Mihalcea*, Contribuții privind optimizarea locomotivelor cu acționare electrică; *Gabriel Chiriac*, Contribuții la utilizarea rațională a energiei de mișcare a vehiculelor; *Costică Nițucă*, Probleme de captare a curentului de la linia de contact pentru vehiculele acționate electric; *Adrian Aparaschivei*, Studiu comparativ de utilizare a motoarelor asincrone rotative, liniare și hibride; *Georgel Paicu*, Probleme de utilizare a motoarelor electrice asincrone cu stator arc și întrefier axial; *Neculai Tataru*, Contribuții la realizarea unui sistem de înregistrare automată a voiajului navelor de suprafață; *Veronica Bozianu*, Contribuții privind giromotoarele neconvenționale utilizate în navigația maritime; *Doru Botez*, Contribuții privind utilizarea motoarelor liniare de inducție în domeniul naval; *Vasile Dobref*, Utilizarea motoarelor liniare

de inducție la sistemele de guvernare ale navelor maritime; *Francisc Bozianu*, Contribuții privind construcția neconvențională a echipamentelor de navigație maritime; *Adrian Silvestru Grozeanu*, Contribuții privind studiul fenomenelor fizice în indusul lichid al unor mașini electrice.

Profesorul și savantul Lorin Cantemir a elaborat 15 cărți, 185 articole științifice publicate în țară și străinătate, precum și 20 brevete de invenție. A fost D.H.C. al: Universității Tehnice a Moldovei, Chișinău, (1999); Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava (2011); Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” din Constanța (2012). La Academia Navală „Mircea cel Bătrân” a fost primul titlu de D.H.C. acordat de la fondarea Academiei și a fost acordat în cadrul festivităților legate de 140 de ani de la fondare.

Profesorul Lorin Cantemir – acordarea titlului onorific de D.H.C. al Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” din Constanța, 2012.

